

רבי שמעון אומר: אף מנחת הוטא של כהנים⁽⁵⁾ הרי היא נקמצת, וקומץ קרב לעצמו, ושיריים קריבים לעצמן.

גמרא:

אמר רב פפא: כל היכא דתנן, בכל מקום ששנו חכמים "ואלו מנחות" ללמד בהם דין מסויים — עשר מנחות תנן [עשר מנחות נשנו שם].

שואלת הגמרא: מאי קא משמע לן רב פפא בזה, והרי יכולים אנו למנות ונמצא שהן עשר?!?

ומפרשת הגמרא, שהוא כדי ללמדנו שאין כאן אלא עשר מנחות, כי מנחת מאפה תנור נמנית בשתים בלבד, דהיינו: או חלות או ריקין; לאפוקי מרבי שמעון [ללמדנו שלא כרבי שמעון] דאמר: המתנדב מנחת מאפה תנור, אם רצה להביא מחצה חלות ומחצה ריקין, יביא, ונמצא ששלש מיני מנחות יש במאפה תנור, כולה חלות, כולה ריקין ומחצה על מחצה, וסך כל המנחות אחת עשרה —

קא משמע לן דלא כן הוא, אלא או יביא כולן חלות או יביא כולן ריקין.

שנינו במשנה: ואלו מנחות נקמצות. ושיריהן לכהנים:

שואלת הגמרא מנלן שכל המנחות האלו

שיריהן לכהנים?

ותמהינן על השאלה: מנלן וכי יש לשאול מנין נלמד דין זה?! והרי:

דכתיבא — כתיבא, אותן המנחות שבהדיא נאמר בהם דין זה, הרי נאמר בהן, ודלא כתיבא, ואף אלו שאין כתוב בהן בהדיא, הרי כתיב בה [ויקרא ו]:

"וזאת תורת המנחה [כל מנחה במשמע] הקרב אותה בני אהרן. והרים ממנו בקומצו. והנותרת ממנה יאכלו אהרן ובניו", הרי קבעה תורה שכל המנחות נקמצות ושיריהן נאכלים לכהנים —

ואם כן, מה מקום יש לשאלה "מנלן"?!?

ומפרשינן: אכן במנחה הבאה חיטין — שלא נאמר בהן אכילת שיריים לכהנים בהדיא — לא קמיבעיא לן, כי יש ללומדה מהפסוק הזה שהוא עוסק בסתם מנחות הבאות חיטים, כי קא מיבעיא לן — מנלן — במנחה הבאה שעורין [היינו מנחת העומר ומנחת קנאות, שלא נאמרה בהן אלא קמיצה] שאין הן בכלל פסוק זה שהוא עוסק בסתם מנחות הבאות חיטים.⁽⁶⁾

ואכתי תמהינן: אף מנחה הבאה שעורין נמי אין מקום לשאול מנין ששיריה נאכלים לכהנים, שהרי מדנקמצת — כמפורש בכתוב — ממילא יודעים אנו ששיריה נאכלים לכהנים!?

הקשו על זה, ופירשו, שאין לנו ללמוד שהשיריים נאכלים לכהנים אלא בחיטין שהם מאכל אדם, ולא בשעורים שהם מאכל בהמה. ובפירוש המיוחס לרש"י, כתב: באה חיטין

5. להוציא מנחת נדבתם, שהיא עולה כליל אף לרבי שמעון, ובגמרא מתבאר מקורו.

6. נתבאר על פי רש"י מכתב יד; ובתוספות